

A Győri Ítéltábla a Dr. Szepesi Dóra Ügyvédi Iroda által képviselt **I.r.** és a **II.r. felperesnek** a dr. Illés Levente ügyvéd által képviselt **alperes** ellen megbízási díj megfizetése iránti perében a **Győr-Moson-Sopron** Megyei Bíróság 2010. június 14. napján kelt 31.P.20.072/2010/9. számú ítélete ellen az I.r. felperes részéről 16. és 18. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének megfellebbezett rendelkezését helybenhagyja.

Kötelesek az I-II.r. felperesek egyetemlegesen megfizetni az állam javára az illetékügyben eljáró hatóság felhívására 900.000,- (Kilencszázezer) forint feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

Kötelesek az I-II.r. felperesek egyetemlegesen megfizetni az alperesnek 15 napon belül 600.000,- (Hatszázezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az I.r. felperes az alperes újkéri, sajtoskáli és lövői telephelyein tartott pulykaállománya tekintetében magán-állatorvosi tevékenységet látott el az 1990-es évek elejétől. Ellátó orvosként az állomány ellenőrzését, vizsgálatát, boncolását végezte, gyógyszerrendelést tartott, ugyanakkor részben hatósági állatorvosként, részben ellátó állatorvosként közreműködött az állatok elszállításánál is. Az ellátó állatorvosi feladatokra a felek között csak szóban jött létre megállapodás, az I.r. felperes a közte és az alperes között a díjazás tárgyában létrejött megállapodásnak megfelelően kiállította a számláit, amiket az alperes kiegyenlített. A per tárgyát képező - 2001. június 1-től 2004. október 31-ig terjedő - időszakban az I.r. felperes munkaviszonyban állt "A" fogorvos vállalkozóval is, és 1992. október 1-től köztisztviselői jogviszonyban állt a ... Megyei Állategészségügyi Állomásnál, továbbá több gazdálkodó szervezetnél végzett magán-állatorvosi tevékenységet is. A **MÁK** 1996. július 1-től magán állatorvosi tevékenység folytatására adott engedélyt az I.r. felperesnek, mint egyéni vállalkozónak. Az alperes 2004. szeptember 28-án a közte és az I.r. felperes között az alperes pulykaállományának ellátására létrejött vállalkozói szerződést 2000. október 1-jei hatállyal felmondta, arra hivatkozva, hogy a gazdasági helyzetében nem tud több állatorvost egyidejűleg alkalmazni.

Az I.r. felperes 2004. október 19-én a Győri Munkaügyi Bíróságnál keresetet terjesztett elő annak a megállapítására, hogy 2001. június 1-én közte és az alperes között munkaszerződés jött létre, a 2004. szeptember 28-i alperesi felmondás jogellenes, és a 2001. október 1-től 2004. október 31-ig terjedő időre elmaradt munkabérként 33.384.506,- Ft megfizetésére kérte kötelezni az alperest. A Győri Munkaügyi Bíróság a 4.M.1657/2004/103. szám alatti - a **Győr-Moson-Sopron** Megyei Bíróság 2.Mf.21.007/2007/4.sorszám alatti ítéletével helybenhagyott - ítéletével a keresetet elutasította. Az I.r. felperes felülvizsgálati kérelme folytán eljáró Legfelsőbb Bíróság a 2009. október 14-én kelt Mfv.I.10.638/2008/4. szám alatti végzésével a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte és elrendelte az iratok áttételét a **Győr-Moson-Sopron** Megyei Bírósághoz. A Legfelsőbb Bíróság végzése indokolásában osztotta az eljáró bíróságok álláspontját abban, hogy nem állapítható meg, hogy az I.r. felperes és az alperes között munkajogviszony állt volna fenn, azonban emiatt az eljáró munkaügyi bíróságok a kereset elbírálására hatáskörrel sem rendelkeztek, azonban eltérő jogi álláspontjuk miatt elmulasztották az iratok áttételére vonatkozó rendelkezést.

A megismételt eljárásban az I.r. felperes módosított keresetében 33.384.506,- Ft, s ennek 2005. január 1-től járó törvényes késedelmi kamatainak a megfizetésére kérte kötelezni az alperest megbízási díj címén. Elsődlegesen arra hivatkozott, hogy közte és alperes között érvényes megbízási szerződés jött létre és megállapodásukat írásba is foglalták, de e szerződés már nem áll rendelkezésére, de írásbeli szerződés hiányában is megállapítható, hogy szóban olyan megbízási szerződés jött létre az I.r. felperes és az alperes között, amely szerint az alperes által teljesítendő megbízási díj a mindenkor hatályos **MÁK**i díjszabásában foglalt minimál-díjhoz igazodott. A megállapodásban foglaltak ellenére azért alacsonyabb összegeket számlázott ki a jogviszony alatt az alperes felé, mert az alperes határozta meg, hogy milyen mértékű megbízási díj kerülhet számlázásra, de az ezt meghaladó igényének rendezésére nem volt hajlandó. Amennyiben a bíróság azt állapítaná meg, hogy a jogviszony fentiek szerinti tartalmával szemben a felek megállapodása a ténylegesen számlázásra kerülő megbízási díj teljesítésére irányult csak, másodlagosan a Ptk.201.§.(2) bekezdésére hivatkozva megtámadta a szerződést, és az érvénytelenségi ok kiküszöbölésével a keresete szerinti megbízási díj megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Az eljárás korábbi szakaszában a szerződéssel összefüggésben megjelölt érvénytelenségi okokra történő hivatkozásait nem tartotta fenn. Arra utalt, hogy a **MÁK** országos hatáskörű szakmai szervként kötelezően alkalmazandó, normatív tarifákat ír elő, és ha a tagja magán-állatorvosi tevékenysége során a kötelező előírásokat nem tartja be, akkor fegyelmi vétséget követ el, és vele szemben szankció alkalmazható. Az általa teljesített feladat volumenének igazolására a baromfitenyésztés és tápelőállítás szakterületen jártas szakértő kirendelését kérte, indítványozta, hogy a bíróság az alperes által csatolt „ól-naplók valóságát” is tegye szakértői vizsgálat tárgyává. Kérte **"B"** tanú ismételt kihallgatását, indítványozta az APEH megkeresését arra, hogy a per tárgyát képező időszakban kik álltak az alperes alkalmazásában, az alperes kötelezését kérte az ún. HACCP minősítéshez szükséges dokumentumok csatolására, mert ezek meghatározzák az alperesnél teljesítendő állatorvosi teendőket. Hivatkozott arra is, hogy az ellenkérelem alapossága esetén sincs rendezve 2004. márciustól 2004. szeptember végéig terjedő hat hónapos időszakra a megbízási díja.

Az alperes ellenkérelmében a kereset teljes elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy ellátó magán-állatorvosi feladatkörre jött létre megbízási jogviszony a felek között, ennek keretében az I.r. felperes által ténylegesen számlázott átalánydíj került a részéről kiegyenlítésre. Vitatta, hogy a felek közötti jogviszony a kamarai ajánlás figyelembevételével jött volna létre, és a szerződést az alperes bármikor felmondhatta. A **MÁK** ajánlása nem tekinthető sem jogszabálynak, sem a szakma által általánosan elfogadott gyakorlatnak. Feltűnő értékkülönbség nem áll fenn a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás között, és a Ptk.236.§. (1) bekezdés c./ pontja szerint a feltűnő értékkülönbségre legfeljebb 2002. március 4-éig hivatkozhatott volna az I.r. felperes, de e határidőt elmulasztotta.

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az I.r. felperesnek 120.000,- forintot, s annak 2005. január 1-től a kifizetés napjáig járó késedelmi kamatát. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte az I.r. felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 1.242.500,- Ft perköltséget, és az államnak felhívásra 896.800,- Ft le nem rótt kereseti illetéket. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 3.200,- Ft kereseti illetéket. Határozatának indoklásában rámutatott, hogy bár az I.r. felperes keresetét megbízási díj megfizetése iránt terjesztett elő, többször inadekvátan arra hivatkozott, hogy nem vethető el az, hogy a felek jogviszonya munkajogviszonynak minősül. Ugyanakkor a per korábbi szakaszában már értékelt tényállásához képest a megismételt eljárásban olyan új körülmény nem merült fel, amely alkalmas lett volna annak a megállapítására, hogy a felek között munkaviszony jött volna létre. Egyrészt a Pp. 3.§.(3) és (4) bekezdése alapján mellőzte az I.r. felperesnek a HACCP rendszer iratanyagának a beszerzésére vonatkozó indítványát, mert azt elkésztetten terjesztette elő. Másrészt a rendelkezésre álló peradatok mellett önmagában nem lett volna alkalmas a munkaviszony fennállásának a megállapításához az, hogy ezen iratanyag az I.r. felperes által végzett tevékenység vonatkozásában mit tüntet fel a jogviszony minősítéseként. Ez nem alkalmas az eljáró munkaügyi bíróságok korábbi ítéleteiben, valamint a Legfelsőbb Bíróság előzményi eljárásban hozott végzésében felsorolt, és az elsőfokú bíróság által is osztott azon körülmények megdöntésére, melyek alapján az volt megállapítható, hogy a peres felek között polgári jellegű jogviszony, és nem munkaviszony jött létre. A perben a Pp.164.§. alapján az I.r. felperest terhelte a bizonyítási kötelezettség az állított megbízási jogviszony tartalmi elemeit illetően, így annak a bizonyítása is, hogy a felek az I.r. felperest illető megbízási díjként a **MÁK** ajánlásaiban szereplő mindenkor minimál-díjat kötötték ki. Szintén az I.r. felperest terhelte a másodlagos kérelme körében többek között annak a bizonyítása - az alperes által előterjesztett elévülési kifogásra tekintettel - hogy az igényérvényesítésre nyitva álló határidőt megtartotta. Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat értékelve megállapította, hogy az I.r. felperes az őt terhelő bizonyítási kötelezettségének az alperes által elismert tényállási kört meghaladóan a jogviszony állított tartalma tekintetében nem tudott eleget tenni. Az állategészségügyről szóló 1995.évi XCI. törvény 2. §. 2. és 24. pontja elkülönítetten definiálja a magán-állatorvosi tevékenységet, amely a Magyar Állatorvosi Kamaráról, valamint a magán-állatorvosi tevékenység gyakorlásáról szóló 1995.évi CXIV. törvény hatálya alá tartozó tevékenység, a hatósági állatorvosi tevékenységtől, amely az állam állategészségügyi engedélyező és igazgatási tevékenysége. Bár az I.r. felperes mindkét minőségében eljár, a per tárgyát kizárólag a magán-állatorvosi tevékenységének díjazása képezte. Következésképpen úgy nyilatkozott,

hogy 2001. június 1-én létesítette a per tárgyát képező jogviszonyt az alperessel, és "E" tanúvallomása szerint is az I.r. felperes korábban eseti jelleggel ellátott magán-állatorvosi tevékenysége ettől az időponttól vált rendszeressé. Az I.r. felperes által előadott szerződéskötési időpontban sem a Ptk., sem az állategészségügyről szóló 1995. évi CXI. Törvény, sem pedig a Magyar Állatorvosi Kamaráról, valamint a magán állatorvosi tevékenység gyakorlásáról szóló 1995.évi CXIV. törvény nem írt elő alakszerűségi követelményt az állatorvosi ellátást biztosító szerződésre. A magán-állatorvosi tevékenység egyaránt végezhető volt munkaviszony, megbízási jogviszony, és vállalkozói jogviszony keretében is. A rendelkezésre álló adatok a peres felek között megbízási jogviszony létrejöttét igazolják, az I.r. felperes is e jogcímen terjesztette elő a keresetét, amelynek létrejöttét alperes is elismerte. Az 1995. évi CXIV. törvény 30.§.(3) bekezdése értelmében az elsősegélynyújtás, illetőleg a bejelentési kötelezettség alá tartozó fertőző állatbetegség gyanújának esetét kivéve ellátási, szerződéskötési kötelezettség a magán-állatorvost nem terheli. E törvény 31.§.(1) bekezdésének d./ pontja szerint a magán-állatorvos a tevékenysége keretében jogosult magán-állatorvosi tevékenységnek ellenértékeként díjazásra, valamint költségeinek megtérítésére. A díjazás mértékére vonatkozó kötelező jogszabályi előírás nincsen, e tekintetben a felek megállapodása az irányadó. Az 1995.évi CXIV. törvény 3.§.(1) bekezdésének m./ pontja értelmében a **MÁK** csupán ajánlást ad az egyes magán-állatorvosi szolgáltatások díjtételeinek alsó határára. Függetlenül attól, hogy az ajánlott díjazás betartását a **MÁK** miként ellenőrizheti és szankcionálhatja a tagjaival szemben, ez nem jelenti azt, hogy az ajánlás tartalmi elemei a magán-állatorvos és a megbízó viszonylatában normatív erővel bírnának, az ajánlás harmadik személyre nézve kötelező jelleggel nem bír. Az I.r. felperes az őt terhelő bizonyítási kötelezettsége ellenére nem tudta bizonyítani azt, hogy a kötelező normatív erő hiányában is a felek a **MÁK** ajánlásának megfelelő díjazást tették jogviszonyuk részévé. Az I.r. felperes személyes meghallgatása során tett nyilatkozatok e tekintetben nem is támasztották alá a jogi képviselőjének érvelését. Az I.r. felperes úgy nyilatkozott, hogy emlékezete szerint írásbeli szerződés aláírására nem került sor, és szeretne volna a **MÁK** minimál-tarifáihoz kötni a díjazását, de arra választ adni már nem tudott, hogy e tekintetben a felek között létrejött-e a megállapodás. A számlákat arról az összegről állította ki, amiben az alperessel megállapodott, ugyan mindig szeretne volna a kamarai ajánlás szerinti minimál darabbért elérni, amikor egyezkedett az alperessel a díjazásáról, de ebből soha nem lett semmi. Az I.r. felperes előadásával összhangban nem álló jogi képviselői előadás tartalmát nem támasztotta alá "C" tanúvallomása sem a tekintetben, hogy a felek az I.r. felperesi tevékenység díjazásaként a **MÁK** minimál tarifáiban állapodtak volna meg. Az I.r. felperes által állított szerződési tartalommal szemben az alperes védekezését támasztotta alá az I.r. felperes személyes előadása, mely szerint az érvényesíteni kívánt, az ajánlásnak megfelelő díjazásra vonatkozó igényét az alperes soha nem fogadta el, és az I.r. felperes által kiállított számlák az alperesi előadásnak megfelelő átalánydíj jellegű tükröznek. Ezt támasztják alá azon - azonos időszakra azonos összeggel kiállított - számlák is, amelyeket az I.r. felperes hasonló tulajdonosi körrel működő, jelen perben nem szereplő "D" Kft. felé állított ki. Az alperes okiratokkal is alátámasztott érvelését erősítette meg "E" tanúvallomása, és a tanúvallomásokkal igazolást nyert, hogy gyakorlat volt, hogy a **MÁK** által ajánlott minimál díjknál alacsonyabb díjazásban állapodtak meg a magán-állatorvosok az állattartókkal. Az I.r. felperes sem darabbér fizetési kötelezettségről írt eredetileg keresetlevelében, hanem havi díjfizetési kötelezettséget állított. Mindezek alapján az

elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a felek átalánydíjas megállapodást kötöttek, és nem a felperes által állított megbízási díjban állapodtak meg. Ennek az átalánydíjas megállapodásnak az érvénytelensége pedig nem állapítható meg az I.r. felperes által hivatkozott Ptk. 201.§.(2) bekezdése alapján. Az elsőfokú bíróság a Ptk.236.§. (1) bekezdése, és a Ptk.236.§.(2) bekezdés c./ pontja alkalmazásával megállapította, hogy a megtámadásra nyitva álló határidő 2002. júliusban eredménytelenül eltelt, és az I.r. felperes csak 2007. május 7-én, elkészen támadta meg a szerződést. Korábbi igényérvényesítést, a megtámadási határidő megszakadását vagy nyugvását megalapozó körülményt sem igazolt. Miután a megtámadásra nyitva álló határidő lejártával a megtámadás joga megszűnt, az elsőfokú bíróság, mint szükségtelent mellőzte az I.r. felperes azzal összefüggő bizonyítási indítványainak teljesítését, melyek az általa elvégzett tevékenység terjedelmének feltárására irányultak.

Ugyanakkor az I.r. felperes hivatkozott arra is, hogy 2004. márciustól 2004. szeptember végéig terjedő időszak megbízási díja abban az esetben sem rendezett teljeskörűen, ha az alperes teljesítését az általa elismert szerződéses tartalom szerint állapítja meg a bíróság. Az alperes nem vitatatta, hogy 2004. szeptember végéig tevékenykedett az érdekében az I.r. felperes. Az alperes által csatolt számlázási lista sem volt vitatott, ezért az elsőfokú bíróság az I.r. felperes számlázása és az alperes teljesítése alapjául azt tényállási elemként fogadta el. A számlázási listákat összevetve megállapította, hogy 2004. év vonatkozásában hat alkalommal történt díjfizetés az I.r. felperesnek, és ezekből az egyikösszecszerűségében is a 2003-as év megbízási díját tartalmazza, szövegesen is feltünteti, hogy 2003 december havi díj került a számlával érvényesítésre. A fentieknek megfelelően az elsőfokú bíróság azt vizsgálta, hogy a fennmaradó öt alkalommal történt díjfizetés hány havi megbízási díj rendezését igazolja. Ennek során a számlázott összegek 2004 évben mutatott eltérései miatt azt vette figyelembe, hogy az utolsóként kiállított számla a 2004. július havi megbízási díjat tüntetett fel. Ezért részben ebből, részben az addigi kifizetések mértékéből azt a következtetést vonta le, hogy az ezt megelőző időszakra járó átalánydíj kifizetésre került, a 2004. augusztus és szeptember hónapra eső megbízási díj nem került csak kifizetésre az alperes részéről, amely együttes összege 120.000,- Ft. Az egy havi megbízási díj mértékénél pedig azt vette figyelembe, hogy az utolsó három hónapban következetesen 60.000,- Ft került kiszámlázásra az I.r. felperes részéről, s az így hiányzó két hónapra is ugyanilyen összegben érvényesítheti az igényét. Ezért 120.000,- Ft, s ennek - a keresetlevél előterjesztését követően - 2005. január 1-től járó késedelmi kamatainak a megfizetésére kötelezte az alperest, míg ezt meghaladóan a keresetet, mint bizonyítatlan és alaptalan igényt, elutasította. Utalt arra, hogy mivel a felperes kizárólag a Ptk.201.§.(2) bekezdésére alapította másodlagosan az igényét, az előzetes döntéshozatalra vonatkozó kérelme kapcsán kifejtettek a per tárgya vonatkozásában nem értelmezhetőek.

Az elsőfokú ítélet ellen az I.r. felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben - tartalmilag - elsődlegesen annak részbeni megváltoztatásával az alperes keresete szerinti marasztalását, másodlagosan annak hatályon kívül helyezését kérte. Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság az eljárás lényeges szabályainak megsértésével hozta meg határozatát, „a tisztességes eljáráshoz való joga sérült”. Az elsőfokú bíróság megsértette a Pp. 218.§-át, mert „a 9. sorszám alatti jegyzőkönyvnek nem része a fellebbezéssel támadott írásba foglalt ítélet”. Az ítélet írásba-foglalása sem történt meg, mert a rendelkező rész felolvasásának

feltétele az írásba foglalás, ami nem történt meg. Ezt arra alapította, hogy 2010. június 24-ei iratbetekintése során sem volt még meg az írásba foglalt ítélet indokolása, így annak 2010. június 14-i dátuma is „valóság ellenes”. Az első fokon eljáró bíróság az alapeljárásban keletkezett iratokat nem ismerte, nem tekintette át, és jogellenesen járt el a tárgyalási jegyzőkönyvek készítésének határidejét és megküldését illetően is, egyetlen a Pp.119.§.(5) bekezdése szerint e-mail formájában kötelezően megküldendő jegyzőkönyvet sem továbbított a kérelmei ellenére. E súlyos szabálysértések megalapozzák az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését. Sérelmezte, hogy az I.r. felperes személyes költségmentesség engedélyezése iránti kérelme elutasításra került, és az alperes perköltségét olyan eltúlzott mértékben állapította meg az elsőfokú bíróság, amelynek viselésére az I.r. felperes nem is képes. „Jogellenes és a valós ügyvédi költségeket nyilvánvalóan meghaladó” az alperes javára megállapított ügyvédi munkadíj mértéke, összehasonlítva azt az alapeljárásban megállapított ügyvédi munkadíjjal. A perköltség megállapítása során az elsőfokú bíróság az I.r. felperes részbeni pernyertességét sem vette figyelembe. A megállapított perköltség miatt, az ezt támadó fellebbezése körében előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezését kérte az alábbi kérdésekben:

„1./ Érvényesülhet-e azon esetekben az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés pénzügyi és vagyoni helyzetétől való függetlensége, ha a megismételt eljárás rendkívül rövid szakasza költségei a fél 25 havi teljes jövedelmét igénylik oly jövedelmi és vagyoni viszonyok közepette, mint jelen peres eljárásban az I.r. felperes esetében.

2./ Érvényesülhet-e a 2003/8/EK. Irányelv (2003.január 27.) a határon átnyúló vonatkozású jogviták esetén az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés megkönnyítése érdekében az ilyen ügyekben alkalmazandó költségmentességre vonatkozó közös minimumszabályok megállapításáról rendelkezése.

3./ A valós érvényesülést biztosítja-e a 2003/8/EK. Irányelv esetében azon tény, hogy a minimálbér összegéért napi 4 órás munkaidőben dolgozó esetében nem lehetséges a költségmentesség biztosítása a Magyar Köztársaság jogi szabályozása alapján, tekintettel arra, hogy a jogszabályi feltételek 28.500,- forint/hó (jelenleg 100 euro/hó) jövedelem mellett nem teszik lehetővé az igazságszolgáltatáshoz való ingyenes hozzáférést.

4./ Összeegyeztethető-e a tisztességes eljárás (Alapjogi Charta) követelményeivel azon körülmény, hogy a felperes által indított munkaügyi jogvitában a Legfelsőbb Bíróság által új eljárás lefolytatására való utasítás következményeként az I.r. felperest terhelő elsőfokú költségek meghaladják a felperes két évi nettó összjövedelmét."

Az ügy érdemét illetően arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást nem megfelelően állapította meg, mert mellőzte az alperesnek azon iratok becsatolására való kötelezését, amelyre az I.r. felperes indítványt tett. Az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg azt is, hogy az I.r. felperes mely helyszíneken, alperesi telephelyeken végzett ténylegesen állatorvosi teendőket. Tévesen állapította meg, hogy az I.r. felperes a díjazását a megállapodásnak megfelelő mértékben érvényesítette a számláiban, azt is, hogy az I.r. felperes és az alperes között kizárólag a pulykaállomány állatorvosi teendőinek teljesítésére volt jogviszony. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság az előzetes döntéshozatali eljárásra vonatkozó indítványát elutasította. Fenntartotta azt az érvelését, hogy a per alapjául szolgáló jogviszony munkaügyi jellegét támasztják alá a bizonyítási eljárás adatai. Önellentmondásosnak tartotta az elsőfokú ítélet indokolását, mert az elsőfokú bíróság bizonyítatlanság miatt utasította el a keresetet, holott olyan bizonyítási indítványoknak nem

tett eleget, amik a tényállításai alátámasztását szolgálták volna. Megalapozatlan az ítélet indokolásának azon része, hogy a „**MÁK** által kötelezően rögzített ún. darabbér alkalmazását jelen per felei között vitássá tette”. A **MÁK** által kötelezően rögzített darabbért alkalmazni kell az I.r. felperes és az alperes viszonylatában is.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet fellebbezett részének a helybenhagyását kérte annak helyes indokai alapján. Érvelése szerint az elsőfokú eljárás során lényeges eljárási szabálysértés nem történt, az I.r. felperes hivatkozásai jogilag tévesek és ellentétben állnak az eljárás irataival. Mint szükségtelent, kérte mellőzni az I.r. felperesnek az előzetes döntéshozatali eljárásra irányuló kérelmeit is.

Az ítéletábra az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást azzal egészíti ki, hogy az I.r. felperes a perbeli követelését a II.r. felperesre engedményezte, aki a másodfokú eljárás során a perbe az I.r. felperes hozzájárulásával belépett. Az ítéletábra külön végzésben a jogutódlást - a II.r. felperes perbelépését az I.r. felperes pertársaként megengedve - megállapította azzal, hogy az I.r. felperest a perből nem bocsátotta el, mert ahhoz az alperes nem járult hozzá.

Az így kiegészített tényállásra is figyelemmel a fellebbezés nem alapos.

Előrebocsátja ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§ (3) bekezdése szerint a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálta felül. Ennek alapján - fellebbezés hiányában - a felülbírálat nem érintette az elsőfokú ítéletnek az alperest marasztaló - első fokon jogerőre emelkedett - rendelkezését.

A fellebbezés kapcsán az ítéletábra mindenekelőtt rámutat arra, hogy az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének törvényes indoka nem volt, az elsőfokú bíróság az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak megsértése nélkül hozta meg a határozatát, amelyet a Pp. 221. §-ában foglaltaknak megfelelően indokolt meg.

Az ítéletábra álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perben szükséges és elégséges mértékben a bizonyítási eljárást lefolytatta, az ott beszerzett bizonyítékokat a Pp.206.§-ának megfelelően, helyesen, okszerűen, összességükben értékelve helyes tényállást állapított meg, és abból levont jogi következtetéseivel, az elsőfokú bíróság érdemi döntésével, és annak indokolásában foglaltakkal is az ítéletábra teljes egészében egyetértett, azokat megismételni nem kívánja, azokra csupán hivatkozik. (Pp.254.§ (3) bekezdés)

A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel az ítéletábra az alábbiak kiemelését tartja szükségesnek:

Az elsőfokú bíróság a fellebbezésben felhívott jogszabályhelyeket nem sértette meg. A 3. sorszám alatti jegyzőkönyvből kitűnően az iratokat a Pp. 144.§-ának megfelelően ismertette, amire a felek észrevételt nem tettek. Az elsőfokú bíróság a 9. sorszám alatti jegyzőkönyvből kitűnően a tárgyalást Pp. 145.§-a szerint berekesztette, és ítéletét a Pp. 218.§-ának megfelelően hirdette ki, azt a fellebbezési hivatkozással ellentétben nem halasztotta el határozathirdetésre, így az ítéletét ennek hiányában a kihirdetéskor nem is kellett teljes

egészében (az indokolással együtt) írásba foglalnia. Annak rendelkező részét a Pp. 218.§ (2) bekezdésének megfelelően írásba foglalta, majd határozatát pedig a Pp. 219.§ (2) bekezdésének megfelelően. A rendelkező rész kihirdetésének (annak felolvasásának) nem volt feltétele a fellebbezési hivatkozással ellentétben az ítélet indokolással ellátott írásba foglalása. Az elsőfokú bíróság minden esetben megküldte az I.r. felperesi jogi képviselőnek a tárgyalási jegyzőkönyveket postai úton, amit ő rendszeresen csak a második postai értesítést követően vett át, így az irat elektronikus másolatként történő továbbításának elmaradását a fellebbezésében alap nélkül sérelmezte.

Az elsőfokú bíróság a 31.P.20.072/2010/9/V. számú végzésében kimerítő indokát adta annak, hogy miért utasította el az I.r. felperesnek az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére, és a per tárgyalásának a felfüggesztésére irányuló kérelmét. Ezeket az indokokat az ítéletábra maradéktalanul osztja, azokra megismétlésük nélkül csupán hivatkozik.

Az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást az I.r. felperes és az alperes közötti megbízási jogviszony létrejötté tekintetében, és helytállóan állapította meg, hogy a felek közötti jogviszony nem munkajogviszony volt.

A kereset elbírálása kapcsán a megbízási szerződés tartalmi elemeit illetően a kikötött megbízási díj mértékében kellett állást foglalni.

Az I.r. felperes a megbízási szerződés általa állított tartalommal történő létrejöttét állítva megbízási díjat érvényesített. Ennek megfelelően a Pp. 164.§ (1) bekezdése szerint az I.r. felperest terhelte az általa állított tartalmú szerződés létrejöttének a bizonyítása.

Megállapítható, hogy miután a peres felek a tényállításaikat előterjesztették az elsőfokú bíróság - a bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről és a bizonyítatlanság jogkövetkezményeiről a perben helyes tájékoztatást adott. (Pp.3.§ /3-4/ bekezdés) Az ezt követő bizonyítási eljárás lefolytatását követően a rendelkezésre bocsátott bizonyítékok alapján az elsőfokú bíróság a bizonyítékok okszerű mérlegelésével, logikai ellentmondás nélkül helytállóan állapította meg azt, hogy a felek átalánydíjas megbízási szerződést kötöttek, és nem volt megállapítható, hogy a jogviszonyukban kötelező erővel nem bíró a **MÁK** ajánlásának megfelelő díjazásban állapodtak volna meg. Ezt a mérlegelő tevékenységet az I.r. felperes kellő alap nélkül támadta, hiszen az elsőfokú bíróság az ítélete indokolásában részletesen kitért arra, hogy mely bizonyítékok alapján állapította meg e körben a tényállást, és mik voltak azok a körülmények, amiket a bizonyítékok e körbeni mérlegelésénél irányadónak vett, és az I.r. felperesi tényállítást miért nem találta bizonyítottnak. A bizonyítékok okszerű mérlegelése pedig a másodfokú bíróságot is köti. (BH 2006. 403.)

Az elsőfokú bíróság a Pp. 221.§ (1) bekezdésének megfelelően megindokolta az I.r. felperes bizonyítási indítványainak a mellőzését, amellyel az ítéletábra is egyetért.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy az I.r. felperes a Pp. 164.§ (1) bekezdése szerint őt terhelő bizonyítási kötelezettsége ellenére sem tudta

bizonyítani, hogy az által állított tartalmú megbízási szerződés jött volna létre közte és az alperes között, így az elsőfokú bíróság helytállóan rendelkezett a kereset fellebbezéssel érintett részének az elutasításáról.

Az I.r. felperesnek a megtámadás útján gyakorolni kívánt érvénytelenségi hivatkozása kapcsán pedig maradéktalanul osztotta az ítélőtábla az elsőfokú bíróságnak azt az álláspontját, hogy e jogának érvényesítésére nyitva álló határidőt az I.r. felperes elmulasztotta.

Az elsőfokú bíróság helyesen értelmezte a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 6. § (1) és (2) bekezdéseit, megalapozott az abból levont következtetése is. Végzésében részletesen vizsgálta a személyes költségmentesség engedélyezésének lehetőségét, ennek eredményeképpen megalapozottan hozta meg az I.r. felperes kérelmét elutasító, és részére Itv. 60.§ (1) bekezdésében foglalt illeték-feljegyzési jog engedélyezéséről szóló döntését. E határozatát - az I.r. felperes fellebbezése folytán - az ítélőtábla külön eljárásban helybenhagyta, így azt már az ítélet elleni fellebbezésében az I.r. felperes nem teheti vitássá.

Az elsőfokú bíróság a perköltségről a fellebbezési hivatkozással ellentétben Pp. 81.§ (1) bekezdésének megfelelően a pervesztesség-pernyertesség arányának figyelembevételével határozott. Annak az alperest illető összegét pedig a Pp. 79.§-ának (1) bekezdése, továbbá a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet irányadó szabályainak megfelelő alkalmazásával állapította meg. Ennek körében megfelelő szempontokat vett figyelembe, és nem lehetett tekintettel az I.r. felperes jövedelmi vagy vagyoni viszonyaira.

A megállapított perköltség miatt, az ezt támadó fellebbezése körében az I.r. felperesnek az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése iránti kérelme alaptalan volt.

A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 155/A. § (1) bekezdése alapján a bíróság az Európai Bíróság előzetes döntéshozatali eljárását az Európai Közösséget létrehozó Szerződésben foglalt szabályok szerint kezdeményezheti. Ugyanezen § (3) bekezdése szerint az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére irányuló kérelem elutasítása ellen nincs helye külön fellebbezésnek.

AZ EURÓPAI UNIÓRÓL SZÓLÓ SZERZŐDÉS ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ MŰKÖDÉSÉRŐL SZÓLÓ SZERZŐDÉS 267. cikke (az EKSz. korábbi 234. cikke) értelmében az Európai Unió Bírósága hatáskörrel rendelkezik előzetes döntés meghozatalára a következő kérdésekben:

- a) a Szerződések értelmezése;
- b) az uniós intézmények, szervek vagy hivatalok jogi aktusainak érvényessége és értelmezése.

A fenti jogszabályi rendelkezések alapján megállapítható, hogy előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére abban az esetben kerülhet sor, ha a nemzeti bíróság előtt zajló jogvitában a közösségi jog alkalmazása szükséges, ugyanakkor az alkalmazandó közösségi jog értelmezése is elengedhetetlen. Konkrét esetben az I.r. felperes által indítványozott kérdések nem alapozzák meg az előzetes döntéshozatal iránti eljárás kezdeményezését. A személyes költségmentesség elbírálása során a közösségi jog alkalmazása nem indokolt, az

kizárólag a magyar jog szabályai alapján történik, ekként az előzetes döntéshozatali eljárás szükségessége, mint az EKSz-ben kikötött feltétel (Blutman László: Eu-jog a tárgyalóteremben, Az előzetes döntéshozatal, KJK-KERSZÖV 2003., 238.oldal) nem valósult meg, ezért az ítéletábra az I.r. felperes előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése iránti kérelmét elutasította.

Mindezek alapján az ítéletábra megállapította, hogy a fellebbezésben előadottak nem szolgáltathatnak alapot az érdemben helyes elsőfokú ítélet megváltoztatására, és az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét a Pp. 254.§ (3) bekezdése alapján, annak helyes indokaira tekintettel helybenhagyta.

A fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért a másodfokú eljárásban pervesztes felperesek a Pp. 239.§-a folytán alkalmazandó Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján viselni kötelesek a másodfokú eljárásban felmerült saját, valamint az alperes perköltségét. Az alperes jogi képviselőjének munkadíját az ítéletábra a Pp. 79.§ (1) bekezdése, valamint a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3.§ (2), (3), (5) és (6) bekezdései alapján - a per egyéb adataira figyelemmel - a kifejtett ügyvédi munka mérlegelésével és a pertárgyérték alapulvételével bruttó 600.000.- forintban állapította meg, amelynek viselésére a felperesek a Pp. 82.§ (1) bekezdése alapján egyetemlegesen kötelesek.

Egyetemlegesen kötelesek továbbá a felperesek, az Itv. 59.§ (1) bekezdése, valamint a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján az államnak felhívásra megfizetni az illetékfeljegyzési joguk folytán le nem rótt fellebbezési illetéket.

Győr, 2012. évi június hó 26. napján

Dr.Lezsák József sk.
a tanács elnöke

Dr. Bajnok István sk.
előadó bíró

Dr.Vass Mária sk.
bíró